

כ"ג באדר, התש"פ
19/03/2020
162053620

לכבוד
רשויות מקומיות
מועצות דתיות
בעלי ומפעילי מקוואות

שלום רב,

הנדון: דגשים והמלצות לתפעול ותחזוקת מקוואות טהרה לנשים בתקופת חרום קורונה

בתאריך 30.1.2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על התפרצות התחלואה של קורונה, כאירוע חירום בבריאות הציבור (PHEIC), ובעל השלכות בינלאומיות. בשלב זה פעילויות משרד הבריאות (בנוסף לטיפול בחולים) מתמקדות, בניסיון למנוע את התפשטותו, וזאת נוכח הסכנה החמורה לבריאות הציבור הנשקפת מהנגיף.

להלן הנחיות בתחומי התברואה במקוואות המסייעים במניעה:

דגשים:

- טבילה בזמן מחלה או בידוד אסורה
- ישמר מרחק של שני מטר בין הנשים
- ישמר מרחק של שני מטר בין הטובלות לבלניות (יש להימנע ממגע ידני בין הבלנית לטובלת)
- יש לפעול בכפוף לכל דין, ולתקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים למקוואות טהרה), התשנ"ט, 1999

הנחיות כלליות

- א. ניקוי וחיטוי משטחים יתבצע לעיתים קרובות ולפחות פעם ביום, לרבות אביזרים וציוד בשימוש נרחב ומשותף כדוגמת: כסאות, שולחנות, ידיות, מתגי תאורה, כפתורי הפעלה, מעקות, כיורים וכד' ובכל משטח בו נוגעות המשתמשות.
- ב. החיטוי יתבצע לאחר ניקוי המשטח במים וסבון, עם חומר חיטוי על בסיס כלור בריכוז 1000 מג"ל (3.0 - 2.5 אחוז אקונומיקה) - להכנת התמיסה יש להוסיף 40 מ"ל כלור ל- 1 ליטר מים. לחילופין נתן לחטא באמצעות תמיסת אלכוהול בריכוז של לפחות 70 אחוז, באמצעות ניגוב או התזה עד לייבוש.
- ג. מומלץ להציב מתקנים לחיטוי ידיים במקומות נגישים ונראים לעין (כניסה לבניין, מבואה של חדרי מדרגות ומעליות, מבואה לחדרי שירותים, מטבחונים וכד').
- ד. ניקוי וחיטוי יסודיים יתבצעו בחדרי השירותים והמקלחות, וימצאו בהם בכל עת סבון ידיים, נייר לניגוב ידיים, נייר טואלט ופחי אשפה. ינותק מכשיר חשמלי לייבוש ידיים.
- ה. הגעה לטבילה במקווה תעשה לאחר תאום שעת ההגעה עם הבלנית.
- ו. הבלנית תשמור על הפרשים של 15 דקות לפחות בין הטובלות.
- ז. הטובלת במקווה תתקלח במים חמים ובסבון לפני הטבילה, מומלץ לעשות זאת בבית.
- ח. חדרי הרחצה ינוקו לאחר כל שימוש.
- ט. כלות יכנסו למקווה עם מלווה אחת בלבד.
- י. לא ייעשה במקווה טיפול לא רפואי בגוף האדם (כגון מניקור, פדיקור), כנדרש בסעיף 18 בתקנות.
- יא. אין להשתמש באביזרים משותפים כגון: מגבות, ספוגים לרחצה, מסרקים, מספריים, קוצצי ציפורניים וכד'.

כביסה

- יב. במידה ומספקים במקום מגבות וחלוקים, יש לשלוח לכביסה לאחר כל שימוש.
- יג. כביסה מלוכלכת לא תבוא במגע עם כביסה נקיה (באמצעות הפרדת אזורים לכביסה נקיה וכביסה מלוכלכת).
- יד. הכביסה תכובס בתכנית של 65 מעלות צלזיוס לפחות.
- טו. טיפול בכביסה מלוכלכת יעשה בכפפות. לאחר סיום הפעולה, יש להסיר את הכפפות ולשטוף את הידיים במים וסבון.

מיגון בלניות, עובדי תחזוקה, הפעלה וניקיון כפפות ושטיפת ידיים במים וסבון

טיפול בפסולת

- יז. מכלי אשפה יכללו בתוכן שקית אטומה הניתנת לסגירה
- יח. פינוי האשפה יעשה כאשר השקית מכילה עד 75 אחוז מנפחה, ולפחות פעם ביום
- יט. שקית האשפה תפונה אל מיכל/ פח אשפה מרכזי
- כ. אשפה לא תהיה פזורה בעסק או במרחב הציבורי

אוויר

כא. יאווירו בקביעות חדרי השירותים, ההלבשה, הטבילה והרחצה, והפרוזדורים המוליכים אליהם

המים ואיכותם בבור הטבילה ובאוצרות המים

- כב. בורות הטבילה ירוקנו פעם ביום לפחות. במקוואות בהם קיים מסנן פעיל בתוך בור הטבילה, יוחלפו המים אחת לשבוע לפחות, וינוקה אלמנט הסינון בכל יום.
- כג. ניקוי וחיטוי הבורות יבוצע בהתאם לסעיפים א', ב' בפרק הכללי במסמך זה.
- כד. בורות הטבילה וההשקה יחוטאו בהתאם לדרישת התקנות בסעיף 27 ו 28. נדרש לעבוד בערכי-החיטוי העליונים המותרים בתקנות.
- כה. ערכי הכלור, העכירות וההגבה בבור הטבילה ימדדו ויתועדו בפתיחה וכל 3 שעות, לפחות.
- כו. אין להתקין מערכות טיפול חדשות ללא אישור מפורש של לשכת הבריאות הרלוונטית.

פעולות ניקוי וחיטוי לאחר טבילת חולת קורונה

- במקרים בהם נודע כי חולה בנגיף הקורונה טבלה במקווה יש לפעול כדלקמן:
- כז. ליידע את משרד הבריאות ואת המשרד לשירותי דת (אגף מבני דת).
- כח. ליידע את צוות המקווה ואת הטובלות, ולפעול בהתאם להנחיות המשרד
- כט. להפסיק את הטבילה באופן מידי ולסגור את המקווה ל-24 שעות לפחות
- ל. לרוקן את מי בור הטבילה ולבצע פעולות ניקוי וחיטוי: בבור הטבילה, במשטחים שבסביבתו ובכל המשטחים במבנה כמפורט במסמך זה.
- לא. לוודא כי אנשי התחזוקה והניקיון יבצעו את פעולות הניקוי והחיטוי הנדרשות, תוך הקפדה על שימוש בציוד מגן לרבות כפפות, חלוקים, מסכות ובהתאם לפרק א' במסמך זה.
- לב. למלא מים טריים בבור הטבילה, להוסיף חומר חיטוי לבורות הטבילה וההשקה ולשמור על שגרת הפעלה, בהתאם לתקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים למקוואות טהרה), התשנ"ט, 1999

בברכה,

עמיר יצחקי

ראש המערך הארצי לבריאות הסביבה